Statsforvalteren i Nordland

Vår dato: 02.06.2021
Vår ref: 2021/2603
Deres dato:
Deres ref:

Per Steinar Granlund
Melfjordveien 6
8615 Skonseng

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ole Martin Nuven,

Dispensasjon for nydyrking av 7 dekar på eiendom 124/2 i Glomådeltaet landskapsvernområde i Rana kommune

Vi viser til søknad til Rana kommune om godkjenning av nydyrking av 7 dekar på eiendom 124/2 i Glomådeltaet landskapsvernområde, datert 16.02.2021, samt vår høringsuttalelse til saken datert 18.05.2021.

Vedtak
Per Steinar Gravlund gis dispensasjon for nydyrking av 7 dekar på eiendom 124/2 i Glomå-deltaet landskapsvernområde. Vedtaket er gjort med hjemmel i verneforskriften punkt VI nr. 3.

Vilkår for dispensasjonen:
- Tiltaket skal ikke berøre rødlistede naturtyper.
- Av hensyn til fugelivet skal det settes igjen en buffersone på minst 15 meter mot åpen naturtype sør for omsøkt areal (*åpen myrflate*).
- Arbeidet skal legges utenom hekketiden (15. april – 31. juli).

Informasjon om klagerett
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at dette vedtak er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom Statsforvalteren i Nordland.

Bakgrunn
Per Steinar Gravlund har søkt Rana kommune om godkjenning av nydyrking av 7 dekar på eiendom 124/2 i Rana kommune. Omsøkt areal ligger innenfor Glomådeltaet landskapsvernområde, og nydyrkingen forutsetter derfor dispensasjon for verneforskriften. Det foregår landbruksvirksomhet i landskapsvernområdet, og det er i verneforskriften åpnet for at forvaltningsmyndigheten kan tillate nydyrking etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten. Omsøkt areal ligger nordvest i landskapsvernområdet, og omfatter et område på 7 dekar i tilknytning til eksisterende oppdyrket mark i øst. Det omsøkte arealet består ifølge grunneier i dag av ung bjørkeskog i hogstklasse 2-3, og

skogen er under drift til ved. Nydyrkingen vil føre til en utvidelse av eksisterende åker, som ifølge grunneier vil gjøre høsting og jordarbeid enklere.

Lovgrunnlaget
Glomådeltaet landskapsvernområde ble opprettet ved kongelig resolusjon av 19. desember 1997. Statsforvalteren i Nordland er forvaltningsmyndighet. Den fullstendige verneforskriften for området er tilgjengelig på www.lovdata.no. Følgende bestemmelser er relevante for denne saken:

Formålet med Glomådeltaet landskapsvernområde er å *bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv, spesielt det rike fuglelivet, de botanisk verdifulle myr- og sumpområdene, samt det spesielle deltalandskapet.*

Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre landskapets art eller karakter vesentlig, som oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, framføring av luftledninger, bygging av veger, drenering og annen form for tørrlegging, masseuttak, oppfylling, planering og lagring av masse, vassdragsregulering, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, nyplanting, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler (punkt IV nr.1)

Betemmelsene i punkt IV er ikke til hinder for:... utnyttelse av eksisterende dyrka mark til landbruksformål (punkt V nr.3).

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:... nydyrking etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten (punkt VI nr.3).

Naturmangfoldloven §§ 8-12 er brukt som retningslinjer for vår vurdering.

Statsforvalterens vurdering
Vår kunnskap om naturverdiene i verneområdet er sammenfattet i forvaltningsplan for Glomådeltaet landskapsvernområde og Naturbase (www.naturbase.no).

På et overordnet nivå har området stor verdi som et særegent deltalandskap av en størrelse som det knapt finnes maken til i Nord-Norges innlandsstrøk, og som også er sjeldent i landsmålestokk. På et mer detaljert nivå inneholder verneområdet mindre bestander med verdifull gammelskog, samt flere rødlistede naturtyper (åpen myrflate, flommyr og åpen flomfastmark). Glomådeltaet er også en viktig hekkelokalitet for sangsvane, trane og en rekke vaderarter.

De nåværende oppdyrkede områdene i verneområdet er fordelt mellom 9 eiendommer. I forslag til plan for nydyrking fra 2001 ble det gjort en vurdering av 10 foreslåtte områder. Flere felt ble da betegnet som aktuelle dyrkingsområder (noen steder minus kantsoner): 1, 2, 9 (søndre del) og 10, se kart i vedlagte forvaltningsplan. De samme områdene ble vurdert på nytt av Gaarder (2013). Vurderingen var basert på verdivurderinger av naturtyper og flora, men med forbehold om at hensyn til fuglelivet var ufullstendig vurdert. Gaarder konkluderte med at felt 7, 1, 6 og 3 var de minst konfliktfylte (rangert etter økende konfliktnivå). Statsforvalteren har også fått sammenstilt en kunnskapsoversikt om fuglelivet i området (Syvertsen, 2012).

Omsøkt areal ligger delvis innenfor felt 1, som i 2013 ble kartlagt som fastmarkskogsmark.

Forvaltningsplan for Glomådeltaet landskapsvernområde gir en ytre ramme for hvilke arealer og vilkår som er aktuelle ved vurdering av søknader om nydyrking, basert på vurderinger av Gaarder (2013). Av planen fremkommer det følgende prinsipper for nydyrking:

- *Nydyrking skal ikke berøre rødlistede naturtyper.* Dette innebærer at nydyrkingen ikke skal berøre naturtyper som helt eller delvis inngår i landskapsdelen aktivt delta, og heller ikke naturtypene åpen myrflate eller flommyr. For Glomådeltaet landskapsvernområde innebærer dette i praksis at nydyrking kun er aktuelt på arealer som er kartlagt som fastmarksskogsmark.

- *Nydyrking skal ikke skje innenfor lokalitetene med verdifull gammelskog, eller i umiddelbar nærhet til disse.* Dette innebærer at naturtypelokalitetene Sørholmen og Storholmsevja nordvest, samt en buffersone på 15 m rundt disse, skal være skjermet mot nydyrking.

- *Av hensyn til fuglelivet skal det ved rydding av skog for nydyrking settes igjen en kantsone/buffersone på minst 15 m mot åpne naturtyper (flommyr, åpen myrflate, åpen flommark).* Skog mindre enn 6 meter fra vassdrag skal heller ikke ryddes (jf. forskrift om nydyrking og krav om kantvegetasjon i vannressursloven).

Hele det omsøkte området ligger innenfor areal kartlagt som fastmarksskogsmark (småbregneskog). Søndre del av omsøkt areal ligger innenfor felt 1, som iht. forvaltningsplanen er et av de minst konfliktfylte områdene med tanke på naturverdier. Nordre del av omsøkt areal strekker seg noe utenfor felt 1, men vil ikke berøre viktige eller rødlistede naturtyper. Ifølge Syvertsens rapport om fugler og funksjonsområder i verneområdet, er ikke skogsområdet hvor det søkes om nydyrking spesielt rikt fuglemessig. Verneområdet er, hva fugler angår, i første rekke av betydning for våtmarksarter.

Søndre del av det omsøkte nydyrkingsfeltet ligger om lag 6 meter fra en kartlagt lokalitet med naturtypen *åpen myrflate* (naturbase id: VV00000087-43). Det er satt som vilkår at det settes igjen en 15 meter kantsone rundt naturtypen i henhold til retningslinjene i forvaltningsplanen. I tillegg er det satt som vilkår at arbeidet legges utenom hekketiden (15.april – 31. juli).

Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene og mulige effekter vurderes som tilstrekkelig til at det ikke er lagt vekt på føre-var-prinsippet.

Fjerning av vegetasjon og nydyrking langs eksisterende åker vil redusere areal med fastmarkskogs-mark innenfor verneområdet, men vil ikke gi nevneverdig påvirkning på verneverdiene. Tiltaket vil ikke berøre rødlistede naturtyper eller viktige funksjonsområder for fugl. Området skal kunne brukes til landbruksformål, og omsøkt tiltak er i tråd med forvaltningsplanen. Statsforvalteren gir dermed dispensasjon.

Med hilsen

Mia Marthinus Husdal (e.f.)
underdirektør

Ole Martin Nuven
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Rana kommune Postboks 173 8601 MO i RANA
Arild Bjørge,
Fjelltjenesten